

 FYLKESMANNEN I ROGALAND	IKKE VARSLET KONTROLL ved Kaldheims Bildeler AS, Vindafjord kommune	ENDELIG RAPPORT 2005.0030
---	--	--

Bedriftens adresse:	Steinsland Industriområde 5585 Sandeid	FMVA arkivkode:	472
Utslippstillatelse av:	29.01.2003	Forrige kontroll:	18.06.2003
Organisasjonsnr.:	942 926 626	Tidsrom for kontrollen:	24.10.2005
Kontaktperson i bedriften:	Leiv Magne Larsen, daglig leder	Kontrollgruppe:	Margareta Skog (FMVA) Linn Aasnes Forfang (FMVA)

Rapportens innhold:

Denne rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble avdekket under en ikke varslet kontroll 24.10.2005 hos Kaldheims Bildeler AS, Steinsland i Vindafjord kommune.

Kontrollen er en del av en landsomfattende kontroll fylkesmannen gjennomfører i samarbeid med SFT. Hensikten med aksjonen er å bevisstgjøre bransjen om viktigheten av forsvarlig miljøsanering av bilvrak og sikker viderehåndtering av farlig avfall som oppstår. SFT har i samarbeid med enkelte fylkesmenn utarbeidet sjekklister, verifikasjonsliste og aksjonsnotat (veiledning) som benyttes under aksjonen.

Rapportens status:

Dette er endelig kontrollrapport.

Avvikene og anmerkningen i utkastet og endelig rapport er identiske, med ett (1) unntak. Avvik 3 i utkastet til rapport er fjernet i endelig kontrollrapport. Fjerningen er gjort basert på opplysninger som fremkommer i bedriftens brev av 22.11.2005, der vårt rapportutkast av 10.11.2005 kommenteres.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	e-post:	Landbruksavd.	Telefon:
		51568700	postmottak@fmro.no	Lagårdsv. 80	51568700
Postboks 59	Lagårdsv. 78	Telefaks:	Hjemmeside:	Postboks 59	Telefaks:
4001 Stavanger	Stavanger	51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	4001 Stavanger	51568811

Hovedkonklusjon:

Følgende avvik ble registrert:

1. Miljøsaneringen av bilvrak er ikke tilfredsstillende
2. Virksomheten forsøpler sine omgivelser
3. Håndtering av farlig avfall er ikke tilfredsstillende
4. Virksomhetens internkontroll er ikke tilfredsstillende

Fylkesmannen vil bemerke følgende:

1. Skadete bilbatterier bør oppbevares i egen beholder.

Utarbeidet dato:

Sign.:

Senioringeniør: Margareta Skog

Godkjent dato:

Sign.:

Seksjonsleder: Marit Sundsvik Bendixen

Innholdsfortegnelse:

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Avgrensing
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Andre forhold
7. Gjennomføring

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en ikke varslet kontroll 24.10.2005 hos Kaldheims Bildeler AS, Vindafjord kommune. Kontrollen ble utført av Fylkesmannen i Rogaland, miljøvernavdelingen (FMVA).

Kontrollen er en del av en landsomfattende kontroll fylkesmannen gjennomfører i samarbeid med Statens forurensingstilsyn (SFT). Hensikten med aksjonen er å bevisstgjøre bransjen om viktigheten av forsvarlig miljøsanering av bilvrak og sikker viderehåndtering av farlig avfall som oppstår. SFT har i samarbeid med enkelte fylkesmenn utarbeidet sjekklister, verifikasjonsliste og aksjonsnotat som benyttes under aksjonen.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under kontrollen og som ligger innenfor fylkesmannens myndighetsområde. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: *”overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen”*.
(F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- ANMERKNING defineres som: *”et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik”*.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Lov av 13. mars 1981 nr 6 om vern mot forurensning og avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrenning av forurensning av 1. juni 2004 (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996 (internkontrollforskriften)
- ”Tillatelse til å drive oppsamlingsplass for bilvrak for Kaldheims Bildeler AS”, gitt av Fylkesmannen i Rogaland i brev av 29.01.2003

3. *Avgrensing*

Tema for kontrollen er bedriftens miljøsanering av bilvrak og sikker viderehåndtering av farlig avfall som oppstår. SFTs sjekklister, verifikasjonsliste og aksjonsnotat benyttes under aksjonen for å klargjøre om:

1. Miljøsaneringen av bilvrak er tilfredsstillende
2. Virksomheten har forsøpling til omgivelsene
3. Oppsamling av søl i forbindelse med væskehåndtering er tilfredsstillende
4. Oljeutskiller/lukket tank driftes tilfredsstillende
5. Håndtering av farlig avfall er tilfredsstillende
6. Virksomhetens internkontroll er tilfredsstillende

4. *Avvik*

Avvik 1:

MILJØSANERINGEN AV BILVRAK ER IKKE TILFREDSSTILLENDE

Avvik fra: Avfallsforskriften kapittel 4, Vedlegg 1

Kommentarer:

Miljøsaneringen av bilvrakene er ikke tilstrekkelig når det gjelder kvikksølvkomponenter: Bedriften kunne på kontrolldagen fremvise 2 kvikksølvkomponenter. Bedriften kan ikke dokumentere at kvikksølvkomponenter tidligere er videresendt som farlig avfall fra anlegget. Søk i nasjonal database (NORBAS) indikerer at slikt avfall aldri er levert fra denne virksomheten.

Miljøsaneringen er ikke god nok, når så få kvikksølvkomponenter er fjernet fra innkomne bilvrak.

Avvik 2:

VIRKSOMHETEN FORSØPLER SINE OMGIVELSER

Avvik fra: Forurensingsloven § 7 og 28

Kommentarer:

Bilopp Hoggerplassen gir et generelt ryddig inntrykk, men enkelte steder trengs det å ryddes opp, jf. Bilde 1 og 2 som er vedlagt denne rapport.

Avvik 3:

HÅNTERING AV FARLIG AVFALL ER IKKE TILFREDSSTILLENDE

Avvik fra: Forurensingsloven § 7
Avfallsforskriften § 11-5

Kommentarer:

Merkingen av farlig avfall er ikke tilfredsstillende, jf. Bilde 3 og 4 som er vedlagt denne rapport.

Det er bare tønnene som mellomlagres under halvtaket (jf. Bilde 4) som er merket med innhold. Med gul maling/tusj har fatene påskriften "Bensin", "Diesel", osv, men fatene mangler faremerking, EAL- og avfallsstoffummer, etc. Utover dette er det ingen opplysninger om hva beholderne ute "rundt miljøsaneringsområdet" inneholder.

Det finnes ingen skilting som forteller at det her oppbevares farlig avfall, heller ikke hva som skal gjøres hvis uhellet er ute.

Avvik 4:**VIRKSOMHETENS INTERNKONTROLL ER IKKE TILFREDSSTILLEND**

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, annet ledd

Kommentarer:

1. Bedriftens har etablert et avviksbehandlingssystem, men har ikke definert hva som er et avvik. Bedriften har med andre ord ikke fastsatt kriterier for hvor stort/lite et avvik skal være før det skal utløse et skriftlig avvik. Bedriften kunne på kontrolldagen ikke fremvise noen avvik innenfor HMS-området.

2. Bedriften har utarbeidet en liste for de som utfører miljøsaneringen, dvs. en liste som angir hvilke fraksjoner som skal fjernes fra bilvrakene før de presses. Listen er imidlertid ufullstendig og altfor overordnet til å være en nyttig verktøy for de som utfører miljøsaneringsjobben. Listen over kvikksølvbrytere manglet ute der miljøsaneringen foregår, jf. avvik 1.

3. Bedriften har ingen beredskapsplan for ytre miljø.

5. Anmerkninger

Anmerkning 1:**SKADETE BILBATTERIER BØR OPPBEVARES I EGEN BEHOLDER.****Kommentarer:**

Skadete bilbatterier må sikres mot lekkasje av (etsende) svovlesyre. Batterier som er skadet bør derfor samles i egen tett metallboks for å unngå søl på pall/bakke, og syrelekkasjer under videre transport.

6. Andre forhold

- Bedriften stiller i brev av 22.11.2005 spørsmål i forhold til behovet for skilting av området der farlig avfall oppbevares. Vi vurderer det slik at behovet for skilting av farlig avfall på en arbeidsplass ikke er mindre viktig enn om det ved samme anlegg hadde vært oppbevart

tilsvarende mengder med helse- og miljøfarlige kjemikalier. For korrekt skilting av helse- og miljøfarlige kjemikalier vises til arbeidstilsynet, som har spisskompetanse på området. Vi vil her kun vise til følgende forskrifter (som også er lett tilgjengelig fra internett, www.lovdata.no):

- FOR 1994-10-06 nr 972: *Forskrift om sikkerhetsskilting og signalgivning på arbeidsplassen,*
  - FOR 2001-04-30 nr 443: *Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen (kjemikalieforskriften), og*
  - FOR 2002-07-16 nr 1139: *Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.*
- Bedriften har inngått skriftlig avtale med bilverkstedet Kaldheims Auto, som ligger rett ved siden av bilopphoggerplassen, om at de skal tømme bilvrak for kuldemedium (HFK). Verkstedet har spesialutstyr, og kuldemediet går til gjenbruk. Fylkesmannen er godt fornøyd med at bedriften har iverksatt dette tiltaket for å sikre korrekt håndtering av biler med klimaanlegg.
  - Bedriften oppbevarer mer enn 300 liter A-væske. Fylkesmannen minner om at dette krever separat tillatelse fra det lokale brannvesenet.
  - Bedriften har laget ”Årsplan for Kaldheims Bildeler”, der de forhold som skal kontrolleres/utføres i løpet av et kalenderår er listet opp (måned for måned). I margin på listen er det haket av at forholdene er sjekket ut i 2004 og hittil i år, enkelte ganger er også tidspunktet for når dette er gjort angitt. Dette er et enkelt og godt tiltak. Vi anbefaler likevel at en utvider rutinen slik at det fremkommer hvem som har utført utsjekkingen (initialene til vedkommende) og at datoen alltid noteres i skjemaet. I tillegg bør virksomheten vurdere om ikke flere kontrollpunkter bør inkluderes i sjekklisten, jf. kulepunktet nedenfor.
  - Bedriften har igangsatt prosessen med å få på plass et system for internkontroll som omfatter hele HMS-området, dvs. ikke kun det som går på forhold innenfor ytre miljø. Bedriften har altså, slik mange mindre bedrifter i området, takket ja til et tilbud fra lokal konsulent om å få et fungerende HMS-system effektivt på plass. Fylkesmannen ser positivt på dette tiltaket, men minner samtidig bedriften om viktigheten av at alle ansatte deltar aktivt i denne prosessen slik at alle får et eierforhold til systemet. Når det gjelder ytre miljø er det viktig at gjeldende tillatelse (fra fylkesmannen) og kapittel 4 og 11 i avfallsforskriften (inkl. vedlegg og veiledninger) gjennomgås for å sikre at kravene til ytre miljø ved virksomheten blir behørig implementert det ”nye” systemet.

7. Gjennomføring

Kontrollen omfattet følgende aktiviteter:

- Oppstartmøte der fylkesmannen orienterte om kontrollform, formål, etc. Daglig leder var til stede.

- Utdeling av:
  - ”Informasjon – Kontroll med behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy (biloppsamlingsplasser)” (TA-2116/2005)
  - Faktaboks om miljøgifter i kasserte kjøretøy ”Kontrollaksjon med behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy (biloppsamlingsplasser), høsten 2005”
  - Kvikksølv-holdige komponenter i bilmodeller og deres plassering i bilen
  - ”Ta ansvar for farlig avfall i din bedrift”, brosjyre fra SFT.
- Samtale med daglig leder, med utgangspunkt i sjekklisten som var utarbeidet.
- Befaring på området sammen med daglig leder, med utgangspunkt i verifikasjonslisten som var utarbeidet.